

ضرورت حکومت اسلامی در
عصر غیبت

بسم الله حسنی

مرکز بین المللی
ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

مجتمع آموزش عالی فقه

سروشنامه:	حسنی، بسم الله، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدیدآور:	ضرورت حکومت اسلامی در عصر غیبت/ بسم الله حسنی.
موضوعات نشر:	قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع)، ۱۳۹۲ ش.
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۷۸۳-۶
نویسنده:	فیبا
آدرس:	کتابنامه.
یادداشت:	چاپ دوم: ۱۳۹۴ (فیبا).
موضوع:	لایت فقیه
موضوع:	اسلام و دولت
شناسه افزوده:	جامعه المصطفی (ع) العالمية.
رده بندی کنگره:	مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ع).
رده بندی دیویی:	۱۱۰۹۲ ض ۴-۴۴ / BP ۲۲۳
شماره کتابشناسی ملی:	۲۹۷/۴۵
	۳۴۰۸۹۴۱

WWW.KETABO.COM

ضرورت حکومت اسلامی در عصر غیبت

مؤلف: بسم الله حسنی

چاپ دوم: ۱۳۹۴ ش / ۱۴۳۷ اق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ص

● چاپ: نازنجستان ● قیمت: ۱۱۰۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۳۰۰ نسخه

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

مراکز پخش:

- قم، چهارراه شهداء، خیابان مصلح غریب (حجتیه)، نیش کوچه ۱۸، تلفکس: ۰۲۵-۳۷۸۳۹۳۰۵۹
- قم، بلوار محمدامین، سه‌راه سالار، تلفن: ۰۲۵-۳۲۱۳۳۱۰۶ - فکس: ۰۲۵-۳۲۱۳۳۱۴۶
- قم، مجتمع ناشران، طبقه سوم، احد، تلفن: ۰۲۵-۳۷۸۴۲۴۰۲

pub.miu.ac.ir miup@pub.miu.ac.ir

با سپاس از دست‌اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رسانیدند.

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب ثروتمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی فرا روی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که همه به نوعی برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ ضروری که پایداری به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش برانگیز می‌نماید. از این رو مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، مستحکم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و عمق و اصالت اندیشه‌های ناب، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات تجاری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت تمامی بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی علیه السلام و معلم معظم رهبری (دام ظلّه العالی) می‌باشد.

«جامعة المصطفی علیه السلام العالمية» برای تحقق این رسالت خطیر و در مسیر نشر معارف ناب محمدی علیه السلام «مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی علیه السلام» را تأسیس کرده است.

اثر حاضر با عنوان «ضرورت حکومت اسلامی در عصر غیبت» حاصل

پژوهش فاضل گرامی جناب آقای «بسم الله حسنی»، کوششی است در به ثمر رساندن گوشه‌ای از این اهداف متعالی. در پایان لازم می‌دانیم تلاش همه عزیزانی را که در نشر این کتاب سهمی داشته‌اند، سپاس گزارده، ارباب فضل و معرفت را به یاری بخوانیم تا ما را از دیدگاه‌های سازنده خویش بهره‌مند سازند.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

www.ketab.ir

فهرست

۱۳	۱. مفاهیم
۱۴	واژه ضرورت
۱۴	ضرورت در لغت
۱۵	معانی لغوی حکومت
۱۶	حکومت در قرآن
۱۶	معانی اصطلاحی حکومت
۱۶	حکومت در علوم گوناگون
۱۷	کاربردی‌ترین معانی
۱۸	حکومت و ولایت
۱۹	انواع حکومت‌ها
۲۰	بررسی حق حکومت بر اساس حصر عقلی
۲۰	حکومت اسلامی
۲۱	شاخص‌های حکومت اسلامی
۲۱	عصر غیبت و عصر حضور
۲۲	امام
۲۴	غیبت
۲۵	اسرار غیبت
۲۹	۲. ادله عقلی ضرورت حکومت
۳۲	سخنان دانشمندان

۳۴ ضرورت تعطیل نشدن احکام
۳۵ ضرورت حکومت اسلامی در عصر غیبت
۳۸ قوانین اسلام
۴۰ ضرورت نظم
۴۲ تحقق همه‌جانبه مکتب (جامعیت اسلام)
۴۵ ادله جامعیت دین اسلام
۴۵ ۱. آیات
۴۷ ۲. روایات
۴۸ ۱. سخن مفسران و علما
۴۹ استعمار و مکتب (خاتمیت اسلام)
۵۱ ۱. برکت ماملی و سیر تعادلی اسلام
۵۳ ۲. از بین رفتن زمین‌های تحریف
۵۴ ۳. انعطاف‌پذیری دین در تحول و تکامل اجتماعی
۵۴ ۴. در دسترس بودن قرآن
۵۵ ۵. نقشه کلی و جامع
۵۷ ۳. ادله نقلی ضرورت حکومت
۵۹ امر به معروف و نهی از منکر
۶۲ ۱. امر به معروف و نهی از منکر در قرآن
۶۳ الف) امر به معروف و نهی از منکر ریویزیونی پیامبران
۶۴ ب) امر به معروف و نهی از منکر، صفات انسان‌های مؤمن
۶۵ ۲. امر به معروف و نهی از منکر در احادیث
۶۷ ۳. امر به معروف در ادیان گذشته
۶۷ الف) تورات
۶۸ ب) انجیل
۶۸ ۴. امر به معروف در سیره پیامبر و ائمه اطهار <small>علیهم‌السلام</small>
۷۰ ۵. پیشینه امر به معروف و نهی از منکر
۷۱ حسبه
۷۲ ۱. اقسام حسبه
۷۲ ۲. شرایط احتساب
۷۴ ادله اقامه احکام

۷۵.....	۱. فلسفه احکام
۷۵.....	۲. دیدگاه فقهی
۷۶.....	۳. دیدگاه کلامی
۷۶.....	۴. دیدگاه اصولی
۷۷.....	جهاد
۷۸.....	۱. محورها
۷۹.....	۲. آیات تشریح جهاد
۸۰.....	۳. هدف جهاد
۸۰.....	۴. حادث
۸۲.....	۵. ماهیت
۸۲.....	۶. اجراء حدود
۸۳.....	۷. مجاریبه
۸۵.....	نماز جماعت
۸۸.....	نماز جمعه
۸۹.....	نقی سلفه بیگانه یا نفی سیمل
۹۱.....	۱. قرآن
۹۲.....	۲. روایت
۹۳.....	۳. دلیل عقلی
۹۴.....	۴. اجماع
۹۷.....	۴. ادله منکران دخالت دین در سیاست
۹۸.....	سکولاریسم در لغت
۹۹.....	سکولاریسم در اصطلاح
۱۰۰.....	اقسام سکولاریسم
۱۰۲.....	عوامل وجودی سکولاریسم
۱۰۲.....	۱. عامل داخلی
۱۰۳.....	۲. عوامل خارجی
۱۰۳.....	مبانی و ارکان سکولاریسم
۱۰۳.....	۱. علم‌گرایی
۱۰۴.....	الف) نحوه انعقاد این مبنا
۱۰۴.....	ب) جهان‌بینی علمی

- ج) جهان‌بینی فلسفی ۱۰۲
- د) جهان‌بینی توحیدی ۱۰۵
- ه) علل پیشرفت غرب ۱۰۵
۲. عقل‌گرایی (راسیونالیسم) ۱۰۹
۳. انسان‌گرایی (اومانیزم) ۱۱۰
- دلایل انکار دخالت دین در سیاست ۱۱۱
۱. دلایل عام ۱۱۳
- الف) مشکل تطبیق شریعت ۱۱۳
- ب) ناکارایی دین ۱۱۷
- ج) تضاد سیاست با دین ۱۱۹
- د) تضاد سیاست با قداست ۱۲۲
۲. دلایل خاص ۱۲۳
- الف) عدم وجود مذهب مهم سیاسی در متون دینی ۱۲۵
- ب) دست بردن در مذهب ۱۳۳
- ادله منع حکومت غیرمذاهب شیعه ۱۳۹
۱. نظریه انتخاب ۱۴۱
۲. نظریه نصب ۱۴۴
۳. روایات منع ۱۴۴
- الف) مرفوعه ربعی ۱۴۸
- ب) حدیث امام صادق علیه السلام ۱۴۹
- ج) روایت ابی‌الجارود ۱۵۰
۵. حاکم اسلامی در عصر غیبت ۱۵۳
- حاکم در آئینه قرآن کریم ۱۵۳
- ویژگی‌های حاکم ۱۵۵
۱. یگانگی رهبر در امور دنیایی و دینی ۱۵۵
۲. امین ۱۵۷
۳. بسط‌یاد (حاکمیت) ۱۵۸
- رهبری در نظام شیعی ۱۶۱
- فلسفه امامت در شیعه ۱۶۴
- رهبری در کلام علی علیه السلام ۱۶۷

۱۷۰	رهبری در غرب
۱۷۱	نظریه‌های رهبری
۱۷۲	۱. ویژگی‌های فردی
۱۷۲	۲. نظریه رفتار رهبری
۱۷۳	۳. نظریه اقتضائی
۱۷۳	صفات و شرایط رهبر
۱۷۷	شرایط رهبر در روایات
۱۷۷	عقل
۱۷۸	مسلمان
۱۷۹	۳. عدالت
۱۸۲	۴. علم (فقاها)
۱۸۵	۵. اجتهاد و اقسام آن
۱۸۶	۶. حسن الوداع
۱۸۸	۷. بخیل و طماع و سانسگر نمودن
۱۸۹	۸. مرد بودن
۱۹۲	۹. پاک‌زادی
۱۹۳	۱۰. شرایط دیگر
۱۹۳	نتیجه‌گیری
۱۹۹	کتابنامه